

Sygn. akt VI U 404/16

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2017 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 26 listopada 2015 r., znak: (...)

w sprawie: S. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o dodatek pielęgnacyjny

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu S. K. prawo do dodatku pielęgnacyjnego od 1 września 2015 r. do 30 września 2018 r.;

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VIU 404/16

## UZASADNIENIE

W dniu 24 września 2015 roku ubezpieczony S. K. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w B. wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wniosek ten w istocie rzeczy był wnioskiem o przyznanie renty w tytułu całkowitej niezdolności do pracy, ponieważ wcześniej ubezpieczony miał orzeczone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30 kwietnia 2017 roku. Decyzją z dnia 26 listopada 2015 roku po ponownym ustaleniu renty Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., po rozpatrzeniu wniosku S. K. z dnia 24 września 2015 roku, ponownie ustalił od 1 września 2015 roku, to jest od miesiąca, w którym ubezpieczony zgłosił wniosek, rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do dnia 30 listopada 2018 roku. Jednocześnie renta ta została przyznana bez prawa do dodatku pielęgnacyjnego. W odwołaniu, w..., odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony nie zgadzając się z orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 20 listopada 2015 roku i powołując się na to, iż wcześniej ubezpieczony miał przyznany dodatek pielęgnacyjny orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS w tym sensie, iż lekarz orzecznik ZUS orzekł o niezdolności ubezpieczonego do samodzielnej egzystencji. Skarżący wskazywał, że czuje się pokrzywdzony i nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy powołując się na artykuł 75-ty ustęp pierwszy Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż wobec orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 27 października 2015 roku, który orzekł, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do 31 października 2016

roku oraz niezdolny do samodzielnej egzystencji do tej samej daty, zgłoszono zarzut wadliwości, a komisja lekarska ZUS orzeczeniem z 20 listopada 2015 roku stwierdziła, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do 30 listopada 2018 roku oraz nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje. Ubezpieczony S. K., urodzony (...), w okresie od 15 maja 1995 roku do 30 czerwca 1999 roku był uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Renta w ok..., w następnym okresie od 1 lipca 1999 roku był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. To świadczenie orzeczone było wobec niego aż do 30 kwietnia 2017 roku. W dniu 24 września 2015 roku ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, który w ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy, który w ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy prawidłowo zakwalifikował, jako wniosek o przyznanie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 27 października 2015 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do 31 października 2016 roku oraz jest również niezdolny do samodzielnej egzystencji do tej samej daty, czyli do 31 października 2016 roku. Wobec orzeczenia lekarza orzecznika zgłoszono zarzut wadliwości, w wyniku którego komisja, orzekła komisja lekarska ZUS, która orzeczeniem z dnia 20 listopada 2015 roku ustaliła, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do 30 listopada 2018 roku oraz nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji. Opierając się na orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaskarżoną decyzją z dnia 26 listopada 2015 roku przyznał ubezpieczonemu rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres od 1 września 2015 roku do 30 listopada 2018 roku bez prawa do dodatku pielęgnacyjnego. W celu zweryfikowania stanowiska organu rentowego, opartego na orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych specjalisty medycyny przemysłowej, kardiologa i neurologa. Biegli sądowi w opinii z dnia 23 listopada 2016 roku, karta 13, 14 akt sprawy, rozpoznali u ubezpieczonego wieloogniskowe naczyniopochodne uszkodzenie mózgu i pnia mózgu, uszkodzenie nerwu piątego i siódmego na dziewiąty po stronie prawej, miastenię, przewlekłą chorobę niedokrwienną serca, miokardiopatię pozawałową, nadciśnienie tętnicze i otyłość. Na podstawie przeprowadzonych badań sądowo-lekarskich i po analizie dokumentacji lekarskiej, zawartej w aktach sprawy i or..., w aktach organu rentowego oraz dostarczonej przez badanego, biegli stwierdzili, iż stan jego zdrowia upośledza sprawność organizmu w stopniu powodującym okresową niezdolność do samodzielnej egzystencji. Biegli wskazali, że ubezpieczony od 2005 roku leczony jest systematycznie neurologicznie z powodu neuralgii nerwu trójdzielnego prawego. Z powodu nagłego pogorszenia stanu zdrowia, nagłego opadnięcia powieki oka prawego oraz wykrzywienia twarzy po stronie prawej był hospitalizowany w klinice neurologii we wrześniu 2015 roku z rozpoznaniem wieloogniskowe naczyniopochodne uszkodzenie mózgu, mózdzku i pnia mózgu, zespołu mózdkowego, rozpoznano też anomalię naczyń mózgowych koła Willisa. W badaniu biegłego neurologa stwierdzono zwężenie szpary powiekowej prawej, upośledzenie funkcji mimicznych twarzy, zbaczanie języka na lewo, odruchy z kończyn osłabione, obecne objawy patologiczne, zespół mózdkowy prawostronny. Ubezpieczony ze spowo..., to osoba ze spowolnieniem psycho-ruchowym, zaburzonym chodem na szerszej podstawie z wątpliwą próbą Romberga jest zdaniem biegłych sądowych aktualnie niezdolny do samodzielnej egzystencji, ma trudności z ubieraniem i rozbieraniem się, samoobsługą, w komunikowaniu, w poruszaniu się środkami komunikacji i robieniem zakupów, załatwianiem spraw urzędowych. Także z przyczyn kar..., z przyczyn kardiologicznych jest całkowicie niezdolny do pracy. Zdaniem biegłych sądowych ubezpieczony jest okresowo niezdolny do samodzielnej egzystencji od daty pogorszenia stanu zdrowia, czyli od września 2015 roku, pierwszej hospitalizacji w klinice neurologii na okres trzech lat do września 2018 roku. Biegli zgodzili się z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS co do kwestii niezdolności ubezpieczonego do samodzielnej egzystencji, natomiast nie zgodzili się z orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS oraz zaznaczyli, że dysponowali tym samym materiałem dowodowym co organ rentowy. Zastrzeżenia do tej opinii zgłosił organ rentowy w piśmie procesowym z 20 stycznia 2017 roku. Powołując się na stanowisko przewodniczącego komisji lekarskiej ZUS pełnomocnik organu rentowego wskazywał, iż organ nie akceptuje opinii biegłych sądowych co do niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego, albowiem komisja lekarska ZUS przeprowadziła badanie w składzie ze specjalistą neurologiem. W badaniu neurologicznym stwierdzono mniejszą szparę powiekowa prawą, odruchy głębokie obecne, symetryczne, próbę apokamnozy ujemną, dodatnie objawy deliberacyjne. Badany poruszał się sprawnie, stan neurologiczny w dacie badania przez komisję lekarską nie uzasadniał orzeczenia, w związku z tym nie uzasadniał orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji, co potwierdza także skala Barthel. Ubezpieczony uzyskał 80 punktów na 100 możliwych w skali Barthel, co potwierdziło zdaniem organu rentowego jego zdolność do samodzielnej egzystencji. Organ rentowy wnosił o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych sądowych po uprzednim zapoznaniu

się z, z zastrzeżeniami, a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie odwołania. Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy uznał, iż opinia biegłych sądowych ma taką wiarygodność i moc dowodową, która pozwala na dokonanie istotnych w sprawie ustaleń w kwestii niezdolności ubezpieczonego do samodzielnej egzystencji. Opinia... Zastrzeżenia organu rentowego zgłoszone do tej opinii miały charakter polemiczny, wyłącznie polemiczny z ustaleniami biegłych sądowych, natomiast nie zawierały argumentów natury medycznej. To, iż komisja lekarska ZUS nie ustaliła niezdolności ubezpieczonego do samodzielnej egzystencji i nie zbada..., nie ustaliła, czy ustaliła inne objawy schorzeń ubezpieczonego, który w je..., w jej ocenie w mniejszym stopniu powodowały naruszenie sprawności jego organizmu, nie może stanowić, zdaniem Sądu Okręgowego, powodu do kontynuowania postępowania dowodowego. Z opinii biegłych sądowych, w szczególności z opinii neurologa wynikało, iż ubezpieczony jest leczony neurologicznie z powodu wieloogniskowego naczyniopochodnego uszkodzenia mózgu, uszkodzenia nerwu trzeciego, siódmego typu jądrowego, zespołu mózdkowego ży..., występuje u niego neuralgia nerwu piątego po stronie prawej. Rozpoznano również anomalię naczyń koło Willisa. Ubezpieczony jest również leczony z powodu miastonii. Ostatni pobyt w szpitalu z powodu miastonii w październiku 2015 roku, gdzie stwierdzono trudności w połykaniu i opadanie głowy. Powyższych ustaleń biegły sądowy dokonał na podstawie dokumentacji leczenia okazanej przez ubezpieczonego. W badaniu przedmiotowym biegły specjalista neurolog stwierdził zmniejszenie prawej szpary powiekowej i przeczulicę bólową w okolicy prawego policzka druga gałązka, N5 po stronie prawej, upośledzenie funkcji mięśni mimicznych twarzy, zbaczanie języka w lewo, osłabione odruchy z kończyn, objawy patologiczne, zespół mózdkowy prawostronny, chód zaburzony w szerszej podstawie, spowolnienie psychoruchowe i próbę, i wątpliwą próbę Romberga. Do tych ustaleń biegłych sądowych organ rentowy w zastrz..., w swoich zastrzeżeniach cytowanych w piśmie procesowym z 20 stycznia 2017 roku się nie odniósł powołując się na teoretyczne tylko argumenty o skali Barthel, która nie stanowi samoistnie i automatycznie podstawy do orzekania o samodzielnej, o niezdolności bądź zdolności do samodzielnej egzystencji. Dlatego Sąd Okręgowy uznał, iż opinia biegłych sądowych w sposób obiektywny, zgodny z posiadaną przez biegłych sądowych specjalistyczną wiedzą medyczną przedstawia stan zdrowia ubezpieczonego w zakresie istotnej do rozstrzygnięcia sprawy okoliczności w kwestii niezdolności do samodzielnej egzystencji. W związku z tym Sąd Okręgowy oddalił wniosek na roz..., organu rentowego na rozprawie o kontynuowanie postępowania dowodowego. Dokonując subsumpcji przepisu prawa materialnego do ustalonego w sprawie stanu faktycznego Sąd Okręgowy wskazuje, iż przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia określone zostały przez ustawodawcę w artykule 75-tym w ustępie pierwszym Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dziennik Ustaw z 2016 roku pozycja 887 tekst jednolity. Zgodnie z tym przepisem dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 70 lat, 75 lat życia z zastrzeżeniem ustępu 4-go, który w niniejszej sprawie nie ma zastosowania. W związku z tym, iż ubezpieczony decyzją organu rentowego uznany został za całkowicie niezdolnego do pracy, a postępowanie dowodowe wykazało, iż jest on także niezdolny do samodzielnej egzystencji okresowo do 30 września 2018 roku Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego i przyznał ubezpieczonemu prawo do dochodzonego świadczenia na okres orzeczony przez biegłych sądowych w opinii z dnia 23 listopada 2016 roku. W punkcie 2-gim wyroku Sąd Okręgowy stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Rozstrzygnięcie w tym zakresie opierało się na artykule 118-tym ustęp 1a Ustawy emerytalno-rentowej, a skoro biegli sądowi wskazali, że dysponowali tym samym materiałem dowodowym, który pozostawał także w dyspozycji organu rentowego, oczywistym jest, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za oparcie swojej decyzji na wadliwym obiektywnie orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS, które notabene było niezgodne z orzeczeniem lekarza orzecznika. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono. Wyrok w niniejszej sprawie proszę państ..., proszę Pana jest nieprawomocny, może zostać zaskarżony przez każdą ze stron do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku za pośrednictwem tutejszego.